

Дијалошка трибина “Религија и медицина”: Медицина и духовност не могу једно без другог (ВИДЕО)

20. децембра 2021. године, у Светогеоргијевском дому поред цркве Светог Ђорђа под Горицом, одржана је четврта по реду дијалошка трибина, у организацији Црквене општине Подгорица, на тему „Религија и медицина“.

Дијалошке вечери које модерира протојереј-ставрофор Гојко Перовић имају за циљ да разјасне однос религије и људских дјелатности које су од фундаменталног значаја за читаво друштво (наука, политика, умјетност итд.) и да то учине аутентични представници религије и стручњаци из других области, како би се спријечиле разне површне, а често и злонамјерне интерпретације.

Учесници вечери били су љекари Клиничког центра Црне Горе др Маринко Пауновић, специјалиста опште хирургије и др Батрић Бабовић, специјалиста интерне медицине и нефрологије, као и хафиз Сулејман Бугари, исламски теолог и савјетник реиса у Црној Гори.

Први говорник, др Пауновић, почео је своје излагање освртом на историјску повезаност религијских установа и болница још од времена антике. Манастирске болнице у Хиландару и Студеници, које је основао Свети Сава, представљају почетак савремене медицине у нашој регији. Лијечење у њима није било неорганизовано, већ се спроводило по одређеним правилима која су прописивали типичи. О томе свједоче документи у којима можемо наћи детаље попут организације одвојених одјељења са одређеним бројем кревета за различите категорије пацијената. При манастирима су дјеловале и претече данашњих медицинских школа. Све ово говори о непостојању било какве конфронтације медицине и религије, која се појављује много касније. Доктор је истакао свој став да смо сви ми на истом задатку и да “једни у другима треба да тражимо партнере и не видим разлога да онај који је при Цркви не поштује медицину или онај који је у медицини не поштује Цркву”. Указао је на чињеницу да се на озбиљним светским научним институцијама проучава утицај религије на здравље. Интердисциплинаран приступ тој тематици је нешто што је неопходно. Др Пауновић је то навео статистичке податке који говоре да људи који вјерују боље подносе болест, операције и период опоравка. Они су послушнији при спровођењу терапије и љекарских савјета. Такође, када изговарају ријечи попут „Даће Бог“, „у вашим смо и Божијим рукама“ они то не говоре просто као узречицу, већ то долази из срца и дубоког увјерења да је у тим моментима Бог уз њих. Истакао је и питање слободне воље, рекавши да сваки пацијент сам бира како ће да живи и да се лијечи, али је дужност љекара да савјетује у складу са својом професијом.

Ефендија Бугари такође је казао да се духовност и медицина никада нису одвајале и да нису могле једна без друге, јер без поштовања оба аспекта није могло доћи до излечења. Раз је настао због покушаја медицине да докаже да се може без духовности, што је довело до парцијалног приступа човјеку и до болести од којих сама медицина болује. Ипак, живот је незамислив без обоје, а то потврђује исламска традиција која не препоручује да се живи тамо гдје нема љекара и онога ко зна Божију ријеч напамет. Цитирао је и Мухамедове ријечи: „Чистоћа је пола вјере“, које се односе управо на хигијену. Сасвим је нормално и било је примјера да је један човјек теолог, хафиз Курана и доктор медицине, навео је еф. Бугари, критикујући ограничен поглед на проблеме са

којима се суочавамо. Цитирао је Парацелзусове ријечи које говоре да треба лијечити болесника, а не само орган, поново наглашавајући потребу цјеловитог приступа човјеку.

Отац Гојко проблематизовао је приступе који иду у крајности, када вјерник има потребу да потпуно занемари медицину или када се медицина постави као својеврсна религија.

Ефендија је указао на примјер пророка Мојсија, који се обратио Богу због своје главобоље и од Бога добио исцјељење први пут употребом одређене траве, а други пут одласком код љекара. Тиме је схватио да је Бог тај који је дао и лијек и љекара.

„Склад између религије и медицине је предувјет за свестрану терапију човјеку“, закључио је Бугари, јер по исламском учењу човјек има пет „тијела“, а то су физичко, биохемијско, интелектуално, емотивно и духовно.

Др Бабовић је, одговарајући на питање оца Гојка о повезаности пацијентове вјере са процесом лијечења, истакао да је вјерујући човјек „ допуна љекару и његов најбољи помагач како да се изађе из свеопште кризе“. Подсјетио је на личност Светог Луке Кримског, епископа и хирурга из 19. и 20. вијека. Цитирајући Христове ријечи: „Вјера твоја спасла те је“, казао је да је вјера у одређеном смислу медицина и основ тјелесне медицине, која не може без духа.

Говорећи о неопходности присуства свештеника и постојања молитвеног простора у болницама, подијелио је своја искуства и добре примјере из медицинских установа у Хрватској и Турској, позивајући на примјену тих принципа сарадње вјерских заједница и здравствених установа и код нас. Такође је нагласио неопходност покретања дијалога између вјерских организација и медицинских стручњака на тему трансплантације органа, вјештачке оплодње, биоетике, биомедицине и сл. По његовим ријечима, не треба изгубити ни оно што је традиционално ни оно што је савремено.

Др Бабовић закључио је да је љекар „слуга који је ту да природне процесе упутити тамо гдје је Бог одлучио да они заврше“ .

Оба љекара сагласила су се да наши здравствени радници својим личним примјером показују љубав за свој народ и да у датим околностима често успијевају да ураде и више од очекивања.

Отац Гојко је изрекао своју препознатљиву максиму; „И ово ће проћи“,

наводећи да су се људи и раније у временима епидемија прибојавали да је крај свијета већ ту.

Подсјетио је на примјер Светог Петра Цетињског који је у своје вријеме успоставио карантин у манастиру Брчели, издајући упутства и прописујући мјере за сузбијање неке тадашње опасности. Такође се присјетио блаженопочившег митрополита Амфилохија, који се у својим последњим данима придржавао савјета љекара и учинио све што је било до њега да испоштује медицинске процедуре, али је и одлучио да се до краја лијечи у својој земљи, у истим условима у којима се лијечи његов народ.

Значај ове вечери и дијалога између религије и медицине препознао је и својим присуством показао др Игор Галић, директор Института за јавно здравље Црне Горе.

Следећа трибина најављена је за петнаест дана, а тема и тачно вријеме

th: 0px;

mitropolija.com